

Szczecin 12 stycznia 2004 r.

BIURO PODAW C.Z.G.
Nr 982

L.dz. DZ-4200/60/O/03/2004
Nr rejestru zabytków A-157

DECYZJA

w sprawie wpisania zabytku nieruchomego do rejestru zabytków

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, lit. e; ust. 2 lit. d; art. 9 ust. 1, art. 89 pkt 2 i art. 139 ust. 1 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568) oraz art. 104 Kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego na wniosek Polskiej Żeglugi Bałtyckiej S.A. w Kołobrzegu

o r z e k a m

wpisać do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego pod numerem rejestru A-157

następujący zabytek nieruchomy: **zespół dwóch portowych elewatorów zbożowych (nr 6/1-południowy i nr 6/2-północny) wraz z wyposażeniem (samoczynne wagi do zboża typu „CHRONOS” 900 kg i 200 kg) przy ul. Portowej 41 w mieście : KOŁOBRZEG, pow. lobo**

w granicach

: nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 111/2 obr. Kołobrzeg Miasto-4, o pow. 0,3974 ha, zgodnie z mapą w skali 1:500, stanowiącą integralny zał. do niniejszej decyzji kw. 8257

(Granice wpisu do rejestru zabytków określono pogrubioną linią na zał. mapie w skali 1: 500).

1

Uzasadnienie:

Port w Kołobrzegu powstał już w XIII w. Jednym z głównych towarów przewożonych drogą morską było zboże, które w kołobrzesckim porcie przeladowywano i magazynowano do XIX w. w spichlerzach płaskich (podługowych). Od przeł. XIX/XX w. wraz z postępem technicznym następują zmiany w technologii transportu i przechowywania zboża. W 1929 r. Centralne Towarzystwo Gospodarcze Pomorza z/s w Szczecinie wybudowało na kołobrzesckim nabrzeżu zbożowym (po wsch. stronie basenu) dwa nowoczesne elewatory w linii zabudowy starszego spichlerza podługowego. Zboże dostarczano do elewatorów drogą wodną, szynową i kolejną i tak samo można było je wydawać.

Elewatory zostały zbudowane w konstrukcji żelbetowej, ramowej (szkieletowej), wypełnionej ceglanym murem. Rozplanowane na prostokątnych rzutach, na osi płn.-płd., ustawione kalenicowo do nabrzeża portowego. Usytuowane w zwartej zabudowie, pomiędzy elewatorami przebudowany łącznik i d. magazyn płaski zaadaptowany na budynek administracyjny.

Elewator nr 6/1 (południowy):

Pojemność 1.700 t, wyposażony w 11 zasieków lejowych. Budynek VII-kondygnacyjny o charakterystycznej sylwecie bryły, z nadwieszonymi kondygnacjami III-VII i wyższym II-kondygnacyjnym poddaszem, dominujący w zabudowie portowej. Przykryty rozbudowanym, przecinającym się dachem. Elewacje symetryczne, ceglane z widocznym rysunkiem konstrukcji szkieletowej, rytmicznie rozczłonkowane osiami okiennymi.

Elewator nr 6/2 (północny):

Pojemność 4.560 t, wyposażony w 11 komór, 9 zasieków lejowych i 3 komory gazowe. Budynek VI-kondygnacyjny z użytkowym II-kondygnacyjnym poddaszem. Część parterowa węższa. Przykryty stromym dachem dwuspadowym z lukarnami i tarasem widokowym. Elewacje ceglano-klinkierowe, symetryczne, rytmicznie rozczłonkowane oknami o zróżnicowanej wielkości, wertykalizm kompozycji podkreślony zgrupowaniem okien i rysunkiem konstrukcji. W elewacji płn. plakietka Gryfa Pomorskiego.

Wewnątrz obu elewatorów zachowało się w części oryginalne wyposażenie, w tym : samoczynna waga do zboża typu „CHRONOS” 900 kg firmy MIAG.MÜHLENBAU w. INDUSTRIE A.G., do ważenia zboż, śruty o pojemności kosza wysypowego do 900 kg, stal, żeliwo, 1929 r. (elewator nr 6/2) oraz także waga o pojemności do 200 kg, z ok. 1930 r. (elewator nr 6/1).

Przedmiotowy zespół budynków stanowi reprezentatywne świadectwo historii techniki i technologii związanej z przemysłem rolno-spożywczym (magazynowanie zboża), z I. 20. XX w. na Pomorzu Zachodnim. Z uwagi na zachowane pierwotne modernistyczne bryły, układ kompozycyjny elewacji z wystrojem architektonicznym oraz cenne wyposażenie techniczne - w pełni zasługuje na objęcie ochroną konserwatorską.

Przedstawione wyżej wartości historyczno-techniczne i architektoniczne jednoznacznie wskazują, że przedmiotowy zespół wraz z elementami wyposażenia jest zabytkiem w myśl art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i wyczerpuje dyspozycje art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, lit. e, ust. 2 lit. d pow. ustawy - co stanowi pełną podstawę do dokonania wpisu do rejestru zabytków przedmiotowego zespołu.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom na podstawie art.127 § 1 i art.129 § 1 i 2 Kpa-odwołanie do Ministra Kultury (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa) w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, za moim pośrednictwem.

Zachowajcie sobie
Ewa Stanecka

2